

**Regionalna Izba Obrachunkowa
w Kielcach**

ul. Targowa 18,
25-520 Kielce

tel.: 41 36-01-600
e-mail: kielce@rio.gov.pl

Kielce, dn. 17 kwietnia 2023 r.

WI.07.1.2023

Ministerstwo Finansów

Departament Efektywności Wydatków Publicznych
i Rachunkowości

Szanowni Państwo,

W związku z wnioskiem o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych dotyczącym sposobu ujęcia w ewidencji księgowej Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich gruntów przejętych na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 162), dalej specustawa drogowa oraz kosztów odszkodowań za przejęte grunty, uprzejmie proszę o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie i udzielenie odpowiedzi.

Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach jest wojewódzką jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, finansowaną z budżetu Województwa Świętokrzyskiego, wykonującą zadania w zakresie planowania, budowy, przebudowy, remontów, utrzymania i ochrony dróg wojewódzkich zgodnie z przepisami ustawy o drogach publicznych. Do realizacji niektórych inwestycji drogowych niezbędne jest przejmowanie gruntów w trybie art. 20 ust. 3 specustawy drogowej, co wiąże się z koniecznością wypłaty odszkodowań za przejęte nieruchomości. Z decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wynika, że Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich otrzymuje z mocy prawa, nieodpłatnie, w trwałe zarząd nieruchomości nabyte na własność województwa na cele budowy dróg, z dniem, w którym decyzja ZRID stała się ostateczna. Osobna decyzja, ustalająca wysokość odszkodowania wydawana jest w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID) stała się ostateczna. Praktyka pokazuje, że te terminy bywają bardzo opóźnione i wynoszą więcej niż 30 dni. W związku z powyższym, aby operacje gospodarcze wynikające z decyzji ZRID, dotyczące nabycia nieruchomości, ujęte były w ewidencji księgowej na bieżąco, z zachowaniem terminów wynikających z ustawy o rachunkowości, zasadnym jest oszacowanie wartości gruntów przez pracowników Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich i sporządzenie dokumentu OT do ujęcia w księgach rachunkowych. Następnie, po otrzymaniu decyzji Wojewody o ustaleniu wysokości odszkodowania za nieruchomości, operacje wynikające z decyzji należy ująć w ewidencji księgowej i dokonać wypłaty odszkodowań. Poniżej przedstawiono sposób ujęcia w ewidencji księgowej Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich gruntów przejętych na podstawie art. 20 ust. 3 specustawy drogowej oraz kosztów odszkodowań za przejęte grunty:

- otrzymanie prawomocnej decyzji ZRID - wycena dokonana przez pracowników ŚZDW zgodnie z art. 28 ust 2 ustawy o rachunkowości i wystawienie dokumentu OT:

Wn 011 „Środki trwałe”

Ma 800 „Fundusz podstawowy”

i równoległy zapis:

Wn 761 „Pozostałe koszty operacyjne”

Ma 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”.

- otrzymanie prawomocnej decyzji odszkodowawczej za wyłączonej nieruchomości — faktyczna wartość odszkodowania za grunt:

* w przypadku gdy wartość odszkodowania jest wyższa niż utworzona rezerwa:

a) rozwiązanie rezerwy

Wn 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”

b) dokończenie kosztów

Wn 761 „Pozostałe koszty operacyjne”

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”,

* w przypadku gdy wartość odszkodowania jest niższa niż utworzona rezerwa:

a) rozwiązanie rezerwy w wysokości wartości odszkodowania

Wn 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”

b) zmniejszenie utworzonej rezerwy

Wn 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”

Ma 760 „Pozostałe przychody operacyjne”.

- wypłata odszkodowania

Wn 240 „Pozostałe rozrachunki”

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”.

Główne wątpliwości pytającego w ocenie izby wynikają z tego, iż tutejsza izba zaleca ujmowanie w ewidencji księgowej gruntu niezależnie od okoliczności wypłaty odszkodowania, jak również Izba prezentuje stanowisko, iż należy ujmować w księgach i wykazywać w sprawozdaniach finansowych rezerwy na zobowiązania.

Zatem w ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach powyżej przedstawiony sposób ewidencji gruntów oraz odszkodowań za grunty jest właściwy i zgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342).

Jednakże z uwagi, że sprawa była już uprzednio w analogiczny sposób wyjaśniona przez tutejszą Izbę zwracamy się z prośbą o zajęcie stanowiska.

Z poważaniem,

PREZES

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka

(podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym)